

således, at appel fra skifteafdelingen i alle tilfælde skulle ske til østre landsret.

Justitsministeriet kan tiltræde, at der bør gennemføres en begrænsning i adgangen til at appellere sø- og handelsrettens skifteafdelings afgørelser til højesteret. I den forbindelse er det efter justitsministeriets opfattelse ønskeligt, at aflastningen af højesteret bliver så stor som mulig, og at ordningen samtidig gøres så enkel som mulig. Derfor har justitsministeriet i overensstemmelse med de nævnte høringssvar fra højesteret og dommerforeningen udformet lovforslaget således, at skifteafdelingens afgørelser i alle sager skal appelleres til østre landsret.

2.6. I retsplejerådets udtalelse er der udover de foran omtalte forslag tillige stillet forslag om forskellige andre retsplejændringer med det formål at aflaste højesteret.

På baggrund af drøftelserne med højesterets præsident giver retsplejerådet udtryk for, at rådet ikke har indvendinger imod en ændring af *retsplejelovens* § 387, således at der gives højesteret mulighed for i videre omfang end i dag at anordne skriftlig behandling af ankesager. Der henvises til retsplejerådets udtalelse, afsnit 4. Justitsministeriets forslag til ændret udformning af *retsplejelovens* § 387 svarer med redaktionelle ændringer til retsplejerådets forslag.

I retsplejerådets udtalelse stilles der endvidere forslag om en ændring af *retsplejelovens* § 767, således at retten i forbindelse med ankede straffesager (altså ved højesteret eller landsret) kan undlade at fastsætte frist for varetægtsfængslingens længde, når dømsforhandling er berammet, og når tiltalte erklærer sig indforstået med, at der sker varetægtsfængsling indtil dømsforhandling. Der henvises nærmere til retsplejerådets bemærkninger til denne ændring af § 767. Det kan i den forbindelse oplyses, at der under justitsministeriets høring over retsplejerådets udtalelse fra flere høringsmyndigheders side er givet udtryk for et ønske om, at reglen udvides til ikke kun at gælde i ankeinstansen, men også når dømsforhandling er berammet i sager i 1. instans.

Justitsministeriet har indgående overvejet disse forslag. Selv om der formentlig kan opnås en vis (mindre) arbejdsmæssig lettelse ved ikke at skulle fastsætte fængselsfrist i de nævnte tilfælde, har justitsministeriet fundet, at disse fordele næppe fuldt ud kan opveje de betænkeligheder, der er knyttet til, at der ikke med jævne mellemrum sker en prøvelse af, om betingelserne for varetægtsfængsling er opfyldt.

I øvrigt er der på grundlag af retsplejerådets udtalelse medtaget enkelte andre retsplejændringer med henblik på at aflaste højesteret. Herom henvises til retsplejerådets udtalelse og de specielle bemærkninger.

3. Advokatbeskikkelse for sagsøgte i ægteskabssager.

3.1. På baggrund af en udtalelse af 9. januar 1985 fra justitsministeriets retshjælpsudvalg (bilag 2 til lovforslaget) stilles der forslag om en ændring af *retsplejelovens* § 449 om advokatbeskikkelse for sagsøgte eller appelindstævnte i ægteskabssager.

Ændringen indebærer, at sagsøgte (appelindstævnte) fremtidig ikke automatisk skal have beskikket en advokat, men at retten i det enkelte tilfælde skal anlægge en vurdering af, om den pågældende har behov for advokatbistand under sagen, og om den pågældende opfylder de økonomiske betingelser for fri proces.

3.2. Udgifterne til fri proces har igennem de seneste år udvist en meget betydelig stigning (fra ca. 34.9 mill. kr. i 1980 til 56.9 mill. kr. i 1983). Dette har i sig selv givet justitsministeriet anledning til at overveje, hvorledes denne udvikling kan bringes under kontrol.

Samtidig finder justitsministeriet, at de nugældende betingelser for at kunne opnå offentlig retshjælp ved advokat (justitsministeriets bekendtgørelse nr. 574 af 17. december 1980) på baggrund af den udvikling, der er sket siden bekendtgørelsens ikrafttræden pr. 1. januar 1981, er utilfredsstillende, og justitsministeriet finder, at der snarest muligt må gennemføres en forhøjelse af de gældende indtægtsgrænser og eventuelt andre justeringer, således at ordningen på ny kan få den placering i retshjælpsystemet, som var forudsat.

Da der imidlertid ikke på nuværende tidspunkt er mulighed for at tilføre yderligere midler til det samlede retshjælpsområde, er det justitsministeriets opfattelse, at de nævnte justeringer må finansieres ved hjælp af midler, der tilvejebringes inden for det øvrige retshjælpsområde.

Justitsministeriets retshjælpsudvalg har overvejet den ovenfor skitserede situation. Udvalget har i denne forbindelse peget på, at den nugældende ordning med automatisk beskikkelse af advokat for sagsøgte i ægteskabssager (*retsplejelovens* § 449) rummer muligheder for ændringer, der uden betænkeligheder vil kunne gennemføres og samtidig frigøre ressourcer fra fri procesområdet. Udvalget har den 9. januar 1985 afgivet en indstilling til justitsministeriet herom, jfr. bilag 2 til lovforsla-